

Z Kázni svätého farára z Arsu: Aký hriech je pliagou nábožných ľudí?

Sv. Ján Mária Vianney

2. júla 2023 ✝ Cirkev

Viete, prečo Židia tak tvrdošijne vystupovali proti Kristovi? Prečo Ho chceli zhodiť zo skaly alebo ukameňovať? Lebo Jeho svätý život bol pre týchto pyšných ľudí veľkou výčitkou. Ako vravel kedysi farár z Arsu, svätý Ján Mária Vianney, žiarlivosť nájdeme v hojnej miere aj medzi ľuďmi, ktorí sa považujú za nábožných. A to je veľký problém. Prečo? Dozviete sa v tejto jeho kázni.

Zdroj: pixabay.com

Aká strašná vášeň je, drahí bratia, žiarlivosť! Dobrota Ježiša Krista, jas Jeho cností mali naplniť srdcia Židov šťastím a radosťou. Žiaľ, zožierala ich žiarlivosť – preto boli smutní a prenasledovali najlepšieho Spasiteľa. Akísi milosrdní ľudia priniesli ku Kristovi, na lôžku, nešťastného ochrnutého. Spasiteľ sveta ho uzdravil, pričom mu povedal: Dúfaj synu, odpúšťajú sa ti hriechy. Vstaň, vezmi si lôžko a choď! Farizeji, namiesto toho, aby prijali tento zázrak s vďačnosťou, namiesto toho, aby oslavovali dobrotu a moc Ježiša, penia zlosťou a nazývajú Spasiteľa rúhačom. Žiarlivosť teda oplúva svojím jedom dokonca najlepšie skutky.

Kde je začiatok tohto hriechu?

V nebi, medzi vznešenými anjelmi, ktorí závideli slávu svojmu Stvoriteľovi. Pre týchto vzbúrených duchov, čiže diablov, Boh za trest stvoril peklo. Od padlých anjelov žiarlivosť prešla na zem a zapustila korene v raji. Tam vlastne diabol dal veľký sľub žene, sľúbil jej Božiu moc – a zvedol ju, a ona zvedla muža, aby zjedol zakázané ovocie. Vzburá sa úplne podarila – zlý duch, ktorý závidel človeku šťastie v raji, pozbavil ho priateľstva s Bohom a priviedol na neho všetky možné súženia, choroby a smrť.

Od toho času závišť začala zasievať strašné spustošenie vo svete. Ona bola príčinou prvej vraždy. Prečo – pýta sa sv. Ján Apoštol – Kain zabil svojho rodného brata, Ábela? Lebo jeho skutky boli zlé a nepáčili sa Bohu ani ľuďom. Ábel naopak, bol nevinný a milý Bohu. Jeho skutky boli stálou výčitkou pre nečestného Kaina, vzbudzovali závišť a smútok, ktoré nedokázal ukryť; na jeho tvári bolo vidno stopy činnosti týchto

vnútorných tyranov.

Z toho istého dôvodu nenávideli bratia Jozefa – závideli mu, lebo Jozef bol dobrý a na dôvažok mal sen, ktorý predpovedal jeho budúce povýšenie. Aj Saul na konci života s neúprosnou zaťatosťou prenasleduje Dávida – iba preto, že ho viac chválili. Ach, drahí bratia, s akou horlivosťou sa treba starať, aby sa táto slepá vášeň nezakorenila v našom srdci! Lebo keď raz prenikne dušu, nie je ľahké ju odtiaľ odstrániť!

Zdroj: pixabay.com

Príbeh svätého Pafnucia

V živote svätého Pafnucia čítame, že istý rehoľník, ktorý býval v tom istom kláštore ako svätec, závidel Pafnuciovi jeho cnosti a všeobecnú úctu. Rozhodol sa teda, že ho poníži pred bratmi. Keď bol v nedeľu sv. Pafnucius na sv. omši, tento sa potajomky vkradol do jeho cely a tam, do kôpky dreva, schoval svoju knižku. Potom išiel s inými bratmi do kostola a po ukončení modlitieb sa sťažoval predstavenému, že mu ukradli knižku.

Predstavený nedovolil žiadnemu z bratov, aby odišli z kostola a poslal troch starcov, aby prehľadali všetky cely. V cele Pafnucia skutočne medzi drevom našli knižku. Svätec sa neospravedľoval, lebo aj tak by to k ničomu neviedlo; ešte by ho obvinili z klamstva. Teda pokojne trpel, plakal, pokoroval sa a postil celé dva týždne.

Nakoniec, Pán Boh, keď chcel ukázať nevinnosť svätca, ktorý pokojne znášal túto strašnú výčitku a poníženie, dopustil na závistlivého vinníka strašný trest. Posadol ho totiž zlý duch a mučil ho tak strašne, že ten sa nakoniec priznal, že Boží trest dopadol na neho preto, že chcel predstaviť Pafnucia ako klamného svätuškára.

Pafnucius pokojne a bez zlosti vtedy prišiel k posadnutému a prikázal zlému duchu, aby z neho vyšiel. Stalo sa tak v prítomnosti všetkých rehoľných bratov, ktorí počuli, ako závistlivý rehoľník sa priznal k vine a boli svedkami nového triumfu sluhu Božieho, Pafnucia.

Sv. Ambróz hovorí, že na svete je veľmi veľa závistlivých ľudí, ktorým úspechy a milosti, ktoré Boh udeľuje iným, bijú do očí. Správne povedal Jób: Pochabého človeka ničí roztrpčenosť, blázna zasa žiarlivosť zabije. Lebo skutočne – či to, že sa ktosi trápi a zlostí tým, že susedovi, bratovi či sestre sa lepšie darí, že ich ľudia

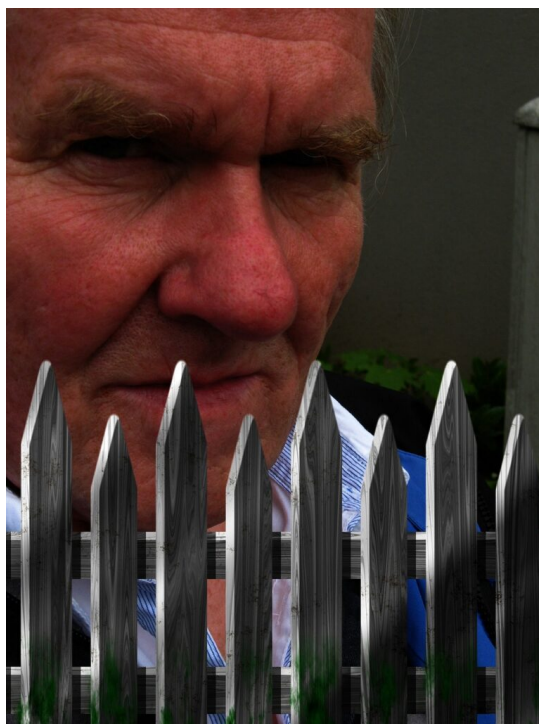
majú radi, že im Boh požehnáva – či to nesvedčí o jeho rozumovej obmedzenosti?

Žiarlivosť rozdeľuje aj manželov

Hriech, o ktorom hovoríme, dokázal dýkou, otravou alebo podobnými metódami odstraňovať z trónu cisárov a kráľov. Vzbúrencom nechýbal chlieb ani nápoj, tiež mali kde bývať; k zločinu ich hnala iba závišť a snaha vyvýšiť seba. Závišť rozdeľuje aj manželov. Keď jeden z nich odíde na chvíľu z domu, s kým si sa rozpráva, hneď sú podozrenia a zvolávajú hromy, blesky na najnevinnejšie osoby, ktoré posudzujú z flirtovania.

Tento prekliaty hriech dokáže rozdeliť medzi sebou aj bratov a sestry. Keď otec či matka jednému z detí dá čohosi viac ako druhému, tak hneď sú z toho hádky, smútok, že rodičia uprednostňujú jedno z detí. Stávajú sa prípady, že táto prekliata vášeň na celý život rozdeľuje príbuzných a privádza peklo do domov a rodín. Tento hriech sa objavuje už u detí, ktoré neraz sa hnevajú, ak rodičia niektorému z detí preukážu väčšiu náklonnosť.

Žiarlivosť stretávame aj medzi osobami, ktoré sa chcú považovať za nábožné. Zvlášť ženy venujú pozornosť tomu, ako sa ktorá svedá, ako sa modlí a potom kritizujú, ohovárajú a posudzujú z klamstva. Ak niekto hovorí pred nami dobre o blížnom, tak mlčíme, lebo nás to zarmucuje. Ak treba niečo o tom chválenom človeku povedať, robíme to chladne a ľahostajne. U závistlivého človeka, bratia moji, niet lásky. Tento hriech je pritom veľmi nebezpečný, lebo často sa ukrýva pod plášťom cnosti a priateľstva.

Zdroj: pixabay.com

Príbeh o lakomcovi a závistlivcovi

Sv. Vincent Fererský hovorí, ako sa isté knieža dozvedelo, že v jeho meste žijú dvaja ľudia, lakomec a závistlivec. Knieža ich prikázal zavolať k sebe a povedal, že urobí pre nich všetko, o čokoľvek ho poprosia, avšak pod tou podmienkou, že ten, ktorý prvý vysloví prosbu, dostane iba polovicu toho, čo druhý. Táto podmienka veľmi znepokojila obidvoch pánov.

Lakomec chcel veľmi dostať peniaze, ale hovoril si: „Ak predložím svoju prosbu ako prvý, tak dostanem iba polovicu, čo tamten.“ Závistlivec chcel tiež prosiť, ale sa bál, že druhý dostane o polovicu viac ako on. Čas plynul, a žiaden z nich nepredložil žiadnu prosbu, lebo jedného zdržiavala lakomosť, druhého závišť. Knieža nechcel dlho čakať, prikázal, aby svoju prosbu vyslovil najprv závistlivec. A viete, čo tento vykrikoval, unesený hrozným zúfalstvom? „Keďže Vaša kniežacia milosť slúbila, že urobí všetko, o čo poprosíme, chcem, aby mi vylúpili jedno oko.“ Lebo si myslel, že aspoň s jedným okom uvidí, ako tamtomu vylúpia obidve oči. A sv. Vincent dodáva, že nikdy nevidel rovnako zlostnú vášeň, ako závišť.

Čo hovorí Kniha prísloví?

Závišť zaslepuje: preto človek, ktorý podlieha tejto vášni, stáva sa zatvrdnutý a veľmi zriedkavo sa obracia. Správne radí Pánov mudrc, aby sme nenadväzovali kontakty so závistlivými ľuďmi, lebo oni sú pozbavení rozvážnosti: Nejedávaj chlieb u závistlivého a nežiadať si jeho lahôdok! Lebo ako zmýšľa v duši, taký je. „Jedz a pi!“, vraví ti, ale jeho srdce ti nežičí! (Prís 23, 6–7).

Úbohý závistlivec! On si nahovára, že jeho hriech je ničím, že mu neprináša hanbu pred svetom, ako iným krádež, rúhanie či cudzoložstvo. Zdá sa mu, že je to drobnosť, za ktorú možno ľahko získať odpustenie. Nemyslí na to, že tento hriech vysušuje šlachetnejšiu čiastku človeka a vlieva do duše vražedný jed, ktorý zahubil Kaina.

Pozrite na farizejov, ktorí sa dožadujú smrti Ježiša Krista! Či sa obrátili, keď videli zázraky Spasiteľa? Nie! Zomierali vo svojich hriechoch! Sv. Bazil hovorí, že závistlivý človek je strašným netvorom, ktorý za dobro odpláca zlom. Tento hriech sťahuje do čoraz hlbšej priepasti, vzdáľuje od Boha, zaslepuje a zatvrdzuje čoraz viac, preto obrátenie závistlivého je každým dňom ťažšie.

Keď Mojžišova sestra šomrala proti svojmu bratovi, vyvolenému sluhovi Božiemu a vodcovi izraelského národa, Boh sa jej za trest dotkol malomocenstvom. Prečo Boh potrestal závistlivú sestru Mojžiša vlastne touto chorobou? Lebo medzi závišťou a malomocenstvom jestvuje veľká podobnosť. Ako malomocenstvo ničí celé telo človeka, tak závišť kazí všetky sily duše.

Zdroj: pixabay.com

Ako je ťažko povstať z tohto hriechu, keď sa navlečie do duše!

Vidíme, že hnev a závišť trvajú mesiace, roky, neraz celý život. Vidíte, bratia, ako veľmi sa treba báť tohto hriechu, z ktorého je tak ťažko povstať. A vtedy – po akých prostriedkoch treba siahnuť? Predovšetkým treba sa priznať k vine. Prosme Ducha Svätého, aby nám udelil svetlo k poznaniu seba samých. Zotrvajte v pokore srdca, ktorá je veľmi dôležitým prostriedkom na poznanie seba. Ak pýcha zaslepuje, tak pokora osvetľuje tajomstvá duše.

Ach, koľko osôb, dokonca nábožných podlieha tejto vášni a nechce sa k nej priznať! Keby som sa spýtal nejakého dieťaťa, ktoré sa už učí katechizmus, aká je opačná cnosť k závidi, odpovedalo by mi: „Láska k blížnemu a štedrosť voči chudobným.“ Akí šťastní by boli ľudia, keby sa kresťansky milovali! Tešili by sa zo šťastia a úspechu blížneho, a sužovali by sa kvôli nešťastiu a porážke, ktoré blížneho stretávajú; ďakovali by Bohu, že požehnáva ich susedovi. Tak konali svätí.

Pozrite, ako sa Ježiš Kristus sužoval nad ľudskou úbohosťou a ako veľmi túžil urobiť všetkých šťastnými! Opustil svojho Otca v nebi a prišiel na zem. Pre naše šťastie a spásu obetoval svoju slávu, ba dokonca život, dobrovoľne zomrel na kríži ako zločinec. Pozrite, aký súcit preukazoval chorým, s akou horlivosťou ich liečil a dvíhal na duchu. Vidí na púšti hladný zástup ľudu – je mu ich ľúto, a preto urobí zázrak, aby ten zástup nakŕmil.

Apoštoli tiež darovali všetko, aby urobili šťastnými svojich bratov. A prví kresťania, ako veľmi sa navzájom milovali! Duch Svätý hovorí o nich, že mali jedno srdce a jednu dušu. Nepoznali závišť. Svätí Pánovi ochotne kládli pre spásu bratov svoj život. Preto opustili majetok, alebo ho rozdelili medzi chudobných a trpiacich. A keď už nič nemali, sami seba predávali do otroctva, aby z otroctva vykupovali zajatcov. Zem by sa stala rajom, keby medzi ľuďmi panovala cnosť Božej lásky.

Ako bojovať so žiarlivosťou?

Keď nám pekelný duch ponúka závistlivé myšlienky, bojujme proti nim a preukazujme blížnemu priateľstvo, nesprávajme sa voči nemu ľahostajne a chladne. Dokonca opačne, ochotne mu preukážme nejakú službu. Ak by sa nám jeho skutky zdali zlé, tak si pomyslime, že pravdepodobne nemáme pravdu. Okrem toho pamätajme, že Boh nás nebude súdiť za cudzie veci, iba za naše vlastné hriechy. Keby nás prenikala závišť pri pohľade na človeka, ktorý je cnostnejší a nábožnejší ako sme my, pomyslime si: „Vďaka Bohu, že sú na svete ľudia, ktorí dávajú Stvoriteľovi zadosťučinenie za moje zneváženia.“

Sv. farár z Arsu, Ján Mária Vianney

zdroj: pixabay.com

Končím, bratia, pričom opakujem, že ak sa chceme zbaviť závisti, musíme priať dobro blížnemu, tešiť sa z jeho šťastia a sužovať sa z jeho nešťastia. Totiž sv. Ján Apoštol hovorí: Ak niekto povie: „Milujem Boha“, a nenávidí svojho brata, je luhár. Veď kto nemiluje brata, ktorého vidí, nemôže milovať Boha, ktorého nevidí.

Pozrime sa na skvelý vzor, ktorým je pre nás Ježiš Kristus. Keď nás chcel vyliečiť z prekliateho hriechu závisti, zomrel za svojich nepriateľov – zomrel, aby nás, hriešnikov, urobil šťastnými. Amen.

(Kázne farára z Arsu, pre redakčné účely upravené a krátené.)

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/z-kazni-svateho-farara-z-arsu-aky-hriech-je-plainou-naboznych-ludi/>